

sledního odstavce § 575 c. ř. s. rozřešena otázka, v judikatuře do té doby sporná, jak dlouho trvá vykonatelnost soudních výpovědí nebo příkazů na vyklizení a případných rozsudků, v těchto věcech vydaných. Dle odchýlných nálezů bývalého c. k. nejvyššího soudu vídeňského — viz jmenovitě rozhodnutí uveřejněná ve sbírce Gl. U. W. čísla 9009, 10.047, 10.619, 11.337, 11.943 a 12.591 — byla vykonatelnost zmíněných exekučních titulů, o nichž jednaly §§ 8 a 11 cís. nařízení ze dne 16. listopadu 1858 čís. 213 ř. zák. jednak obmezena na lhůty, v § 19 cit. cís. nařízení uvedené, — jinak se mělo za to, že nájemní smlouva byla mlčky obnovena ve smyslu § 1114 obč. zák., — jednak byla jim přiznána vykonatelnost i po uplynutí těchto lhůt a bylo zůstaveno povinné straně v takovýchto případech, by se proti povolené exekuci bránila žalobou opoziční. O exekuční titul §u 22 cit. cís. nařízení, kterážto zákonné ustanovení jest skoro doslova totožné s předpisem § 569 c. ř. s., se nejednalo, jelikož bylo zřejmo, že včasným podáním žaloby ať již pronájemcem nebo nájemcem na vrácení nebo zpětvzetí nájemního předmětu ve lhůtě § 22 citovaného císařského nařízení po skončení nájemní smlouvy byla odstraněna domněnka, že poměr nájemní byl ve smyslu § 1114 obč. zák. mlčky obnoven. Z účelu, sledovaného předpisem posledního odstavce § 575 c. ř. s., jenž, jak v důvodové zprávě k civilnímu soudnímu řádu se výslovně ještě praví, měl býti jaksi doplňkem normy § 569 c. ř. s., totiž aby byly odstraněny pochybnosti ohledně domněnky § 1114 obč. zák. (obnovení smlouvy mlčky), plyne, že lhůta 14denní k vedení exekuce se na rozsudky vydané o žalobách § 569 c. ř. s. nevztahuje, neboť vzniku domněnky, že byla nájemní smlouva mlčky obnovena, bylo zabráněno již tím, že byla žaloba na vrácení nebo zpětvzetí nájemního předmětu podána ve lhůtách v § 569 c. ř. s. blíže uvedených ovšem předpokládajíc, že bylo o žalobě jednáno a rozsudek o ní vynesena. Poněvadž dle toho tento účel, sledovaný v § 575 c. ř. s. posl. odstavcem obmezením vykonatelnosti exekučních titulů na lhůtu 14denní při rozsudcích § 569 c. ř. s. odpadá, není třeba, by vykonatelnost jich časově byla obmezena a jest věcí povinné strany, by se proti povolení exekuce bránila případně žalobou opoziční. Odvolání se rekursního soudu na ustanovení § 573 c. ř. s. ničeho nedokazuje, jelikož jest jím upraven pouze počátek lhůty ku vedení exekuce, nikoli otázka, jak dlouho jest exekuční titul vykonatelným. Proto jest závěr rekursního soudu, že předpis § 575 posl. odstavce c. ř. s. platí pro všechny případy, v nichž povinnost, najatý předmět odevzdati, byla soudně vyslovena, právně mylný a bylo následkem toho vyhovujíc dovolací stížnosti, obnoviti usnesení prvního soudu.

Čís. 779.

Žalobu, již uplatňuje se obligační nárok na nemovitost, nelze knihovně poznamenati.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1920, R II 377/20.)

Žalující firma žádala za knihovní poznámku žaloby, již se domáhala zjištění, že kupní smlouva, se žalovaným uzavřená, jest platna a že žalovaný jest povinen ji dodržeti a vyhotoviti vkladu schopnou kupní smlouvu.

Soud první stolice knihovní poznámku povolil — Rekursní soud návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Knihovní poznámku lze podle §u 20 b) a § 73 knih. zák. povolit k založení určitých právních poměrů, spojených s ní dle knihovního zákona, zákona ze dne 6. února 1869, čís. 18 ř. zák., civ. řádu soudního, exekučního řádu nebo konkursního zákona. Že v tomto sporu nejde o žádný z uvedených případů knihovní poznámky, zvláště ne podle §§ 61, 69 nebo 70 knih. zák., je zřejmo. Nárok žalobní neopírá se o žádné knihovní právo; stěžovatelka nedomáhá se svou žalobou, za jejíž knihovní poznámku žádá, žádného věcného práva k nemovitosti, na které má býti žaloba poznamenána, nýbrž práva z ústní smlouvy tržové, tedy práva obligačního, jež jí dle jejího vlastního tvrzení přísluší toliko proti osobě žalovaného. Smlouva tržová jest podle §§ 1053, 380, 424 a 425 obč. zák. jen titulem pro nabytí věcného práva, totiž práva vlastnického, a tedy také knihovního práva k nemovitosti, kteréž ona smlouva se týká, žaloba stěžovatelčina pak obsahuje toliko tvrzení, že uzavřela s žalovaným smlouvu tržovou o nemovitosti, nikoli však, že jest v nějakém knihovním právu zkrácena. Žaloba tato je tím méně listinou, mající průvodní moc ve smyslu § 52 knih. zák.; nemůže tedy býti způsobilým základem pro povolení žádané poznámky knihovní. Obdoby § 70 knih. zák., vztahujícího se na vydržení věcných práv, nelze užití, porěvadž nejde o právní poměr podobný ve smyslu § 7 obč. zák. Nárok na věcné právo z důvodu vydržení zakládá se totiž na zákoně (§ 1452 obč. zák.); dle §u 1498 obč. zák., uvedeného v § 70 knih. zák., může ten, kdo věc vydržel, žalobou domáhati se knihovního práva vlastnického proti dosavadnímu vlastníku. Při uzavření ústní tržové smlouvy může kupující opatřiti sobě, je-li náležitě opatrný a bedlivý, listinu vkladní od prodávajícího a může sobě dáti na základě této listiny vložiti do knih pozemkových vlastnické právo na koupenou nemovitost; kdo však věci nemovité nahyl vydržením, nemůže zpravidla obdržeti takové listiny. Nelze tudíž ochranu, kterou tomuto nabyvateli nemovitosti poskytuje § 70 knih. zák., přiznati obdobou tohoto § 70 také nabyvateli onomu, kterýž odvozuje své právo od nynějšího knihovního vlastníka jako svého spolukontrahenta. Zákonných podmínek prozatímného opatření ve smyslu §u 378 ex. ř. zde není, neboť v první stolici žalobkyně vůbec netvrdila, že by zde bylo nebezpečí ve smyslu § 381 ex. ř., a neosvědčila ani nebezpečí takového, ani svého žalobního nároku (§§ 389 a 390 ex. ř.). Účelem žaloby stěžovatelčiny jest ovšem, aby dosáhla knihovního vlastnictví k nemovitosti, o kterou jde; ale pouhý, ostatně teprve v dovolací stížnosti obsažený poukaz na to, že knihovní vlastník opětným zcizením cne nemovitosti může zmařiti účel žaloby stěžovatelčiny, není způsobilý, by nahradil zákonné podmínky povolení prozatímného opatření. Tvrzení stěžovatelčino, že žalovaný skutečně krátce po tržové smlouvě, s ní uzavřené, prodal nemovitost, o kterou jde, osobě jiné, jest novotou, která nebyla v první stolici uvedena a na kterou tedy nelze vzíti zřetel.